

DAUGAVPILS BŪVNIECĪBAS TEHNIKUMS

Mācību priekšmets:

Latviešu valoda un latviešu literatūra

Specialitāte:

Inženiersistēmu būvtechniķis

1. kurss

Bībeles leģenda “par pazudušo dēlu” un tās oriģināls interpretācijā Raina un J. Poruka dzejolī un Rūdolfā Blaumaņa lugā

Metodiskā izstrādne

Izstrādnes autors: **Gunta ŠUKUROVA**

**Daugavpils
2022**

ANOTĀCIJA

VĀRDS UZVĀRDS: Gunta ŠUKUROVA

METODISKĀS IZSTRĀDNES NOSAUKUMS:

Bībeles leģenda “par pazudušo dēlu” un tās oriģināls interpretācijā Raiņa dzejolī un Rūdolfa Blaumaņa lugā

Sasniedzamais rezultāts:

- saskatīt un analizēt viduslaiku perioda literāro darbu atsaucis (piem., pazudušā dēla motīvs) dažādu laiku literārajos darbos;
- zināt, kā laikmetīgajā kultūrā sastopamas atsaucis uz viduslaiku literatūras darbu idejām, tēliem, motīviem;
- uzrakstīt argumentēto eseju “Pazudušā dēla tēls latviešu rakstnieku darbos.

Mērķauditorija (programmas nosaukums, kurss vai pedagogi):

Inženiersistēmu būvtehniķis 1. kursa izglītojamie.

Metodiskās izstrādes praktiskais pielietojums:

pedagogiem - stundas novadīšanas variants;

izglītojamajiem - gatavošanās Valsts pārbaudes darbam.

Metodiskās izstrādes aktualitāte:

Valsts pārbaudes darbā izglītojamajiem ir jāprot izteikt viedokli par noteiktu problēmsituāciju, argumentācijai izmantojot konkrētus faktus. Izglītojamie, saskatot un analizējot viduslaiku perioda literāro darbu atsaucis, tēlus un motīvus, uzlabo argumentētās esejas rakstīšanas iemaņas.

SATURS

ANOTĀCIJA.....	2
PIELIKUMI:	
STUNDAS PREZENTĀCIJA.....	3
Pielikums nr.1 – Bībeles sižeta “pazudušais dēls”	13
Pielikums nr.2 – J. Raiņa dzejolis “Pazudušais dēls”	14
Pielikums nr.3 – J. Poruka dzejolis “Pazudušais dēls”	15
Pielikums nr.4 – Tabula ar tēlu raksturojumu un tēlu salīdzinājumu.....	16
LITERATŪRAS SARAKSTS.....	17

Bībeles leģenda “par pazudušo dēlu” un tās oriģināls interpretācijā Raiņa un J. Poruka dzejoļos un Rūdolfa Blaumaņa lugā

Inženiersistēmu būvtechniķis, 1-23

Latviešu valodas un literatūras skolotāja: **Gunta Šukurova**

Daugavpils
2022. gada jūnijs

«Pazudušais dēls»

Iepazīsimies ar Bībeles leģendu par pazudušo dēlu, izlasīsim Raiņa, J. Poruka dzejoļus un R. Blaumaņa lugu «Pazudušais dēls»

Saskatīsim un izanalizēsim «pazudušā dēla» tēlu katrā no daiļdarbiem

Salīdzināsim Bībeles un latviešu autoru «pazudušā dēla» līdzības un atšķirības

Tēmas aktualitāte

Jau viduslaiku perioda literatūrā bija aktuāls «pazudušā dēla» motīvs. «Pazudušā dēla» tēma ir diezgan populāra arī latviešu rakstnieku darbos. Šodien šī problemātika ir tikpat aktuāla kā R. Blaumaņa, J. Raiņa un J. Poruka dzīves laikā – ko darīt, kad vecāki nav pietiekami daudz laika veltījuši bērnu audzināšanai vai arī audzināšana bijusi neefektīva? Ko darīt, kad ir jau par vēlu? Vai «pazudušā dēla» motīvs ir saistīts tikai ar audzināšanas problēmām?

Sasniedzamais rezultāts

Tēmas beigās:

- **zināsi**: latviešu autorus, kuri savā daiļradē ir skāruši «pazudušā dēla» tēmu, kas ir aktuāla visos laikos;
- **pratīsi**: analizēt Bībeles un latviešu autoru «pazudušā dēla» tēlu. Saskatīt līdzīgo un atšķirīgo;
- tēmas noslēgumā **spēsi** argumentēt savu viedokli pārbaudes darbā.

Izteiciena «pazudušais dēls» skaidrojums pirms darbu lasīšanas

Vārdi, frāzes	Skaidrojums
pazudušais dēls	Kā Jūs domājat, kas tas ir?

Bībeles līdzība par pazudušo dēlu

Un Viņš sacīja: "Kādam cilvēkam bija divi dēli. Un jaunākais sacīja tēvam: tēvs, dod man piekrītošo mantas daļu!- Tad viņš starp tiem sadalīja mantu.

Un pēc dažām dienām, saņēmis visu, jaunākais dēls aizgāja uz tālu zemi un tur izšķieda savu mantu, palaidnīgi dzīvodams. Kad nu viņš visu bija izšķērdējis, tai zemē izcēlās liels bads, un viņam sāka pietrūkt. Tad viņš nogāja un piemētās pie kāda tās zemes pilsoņa; tas to sūtīja savā tīrumā cūkas ganīt. Un viņš būtu bijis priecīgs dabūt sēnālas, ko cūkas ēda, lai ar tām pildītu savu vēderu, bet neviens viņam tās nedeja.

Tad viņš, pie atļūties, sacīja: cik sāpīgi es esmu! Kāpēc es esmu šeit? Es noliku es ietu pie sava tēva un sacīju: tēvs, es esmu gļūgājis pret dēdēdu un pret tēvu, es vairs neesmu cietis, ka mani atņēma no tēva dēla; pieņem mani par vienu no savas aģitācijām!

Un viņš atgriezās pie sava tēva. Bet, viņam vīdēt, sacīja: tēvs, es esmu gļūgājis pret dēdēdu un pret tēvu, es esmu vairs cietis, ka mani atņēma no tēva dēla.

Bet tēvs pieņēma viņu un sacīja: šī ir vajadzīgā dēla un aģitācija, un, kasiet viņam priekšā, gredzena un laimes ķēdes, atnāst horetoja un nekārtot to, lai ēdam un dzīvojamies, jo šis mans dēls bija miris un nu atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts. Un viņš dēla iekārtoja.

Bet vecākais dēls bija uz tālu, kad es viņš izvērās, viņš izvēlās sevī dzīvot, un viņš nolēma, ka, pieņemot viņu, es būšu, viņš tava jautāja, kas tas esot. Tad viņam atbildēja: tava brālis ir pārkais, un tava tēva ir šis nodoms horetoja, šādi, ka viņš ir vairs atgriezies. Un viņš atgriezās un nekārtot to, lai ēdam un dzīvojamies, jo šis mans dēls bija miris un nu atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Bet tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Un tas viņam atbildēja: dēls, tu atnāc esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jādāvējam un jāpārdāvām, jo šis tava brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Bībeles līdzība par pazudušo dēlu

Un Viņš sacīja: "Kādam cilvēkam bija divi dēli. Un jaucākais sacīja tēvam: 'Tēv, dod man pārtikas daļu!' - Tad viņš atgriezies mājās."

Un pēc dažām dienām, sapņainā viņš, jaucākais dēls atgriezās un tur viņam bija mazs, pabārdīts dzīvoklis. Kad viņš ievēroja, ka dēls bija bēdīgs, un viņam bija pavisam. Tad viņš nopūta un pameļoja pie kāda tā zemes pļaujas, un to viņš savā tēvam atdeva. Un viņš bija ļoti priecīgs, ka dēls bija atgriezies, un viņam bija mazs, pabārdīts dzīvoklis, un viņam bija pavisam.

Tad viņš, pie atziņas nācis, sacīja: cik algādžu nav manam tēvam, kuriem maizes papildinām, kamēr es te mirstu badā. Es celšos un iešu pie sava tēva un sacīšu: tēvs, es esmu grēkojis pret debesīm un pret tevi, es vairs neesmu cienīgs, ka mani sauc par tavu dēlu; pieņem mani par vienu no saviem algādžiem!

Un viņš cēlās un gāja pie sava tēva. Bet, viņam vēl tālu esot, viņa tēvs to ieraudzīja un tam kļuva viņa žēl, un viņš skrēja tam pretī, krita tam ap kaklu un to skūpstīja. Bet dēls tam sacīja: tēvs, es esmu grēkojis pret debesīm un pret tevi, es neesmu vairs cienīgs, ka mani sauc par tavu dēlu.

Bet tēvs parādīja savus kalpiem: atnesiet ātri vislabākās drēbes un apģērbiet to, mauciet viņam pirkstā gredzenu un kurpes kājās; atnesiet baroto teļu un nokaujiet to, lai ēdam un liksmojamies, jo šis mans dēls bija miris un nu atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Bet vecākais dēls bija uz lauka; kad viņš tuvojās mājām, viņš izdzirda mūzikas skaņas un dejas troksni, un, piesaucis vienu no kalpiem, viņš tam jautāja, kas tas esot. Tas viņam atbildēja: tavs brālis ir pārnācis, un tavs tēvs ir licis nokaut baroto teļu, tāpēc ka viņš to veselu atdabūjis. Tad viņš apskatījās un negribēja iet iekšā, bet tēvs iznāca un aicināja viņu iekšā.

Bet tas atbildēja un sacīja tēvam: redzi, tik daudz gadu es tev kalpoju un nekad neesmu pārkāpis tavu bausli, bet tu man ne reizi neesi devis ne kazlēnu, lai es būtu varējis liksmoties ar saviem draugiem, bet tagad, kur šis tavs dēls ir pārnācis, kas savu mantu izšķērdējis ar netiklām sievietēm, tu viņam esi licis nokaut baroto teļu!

Bet tas viņam atbildēja: dēls, tu aizvien esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jāliksmojas un jāpriecājas, jo šis tavs brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Lūkss ev. 15:11-32

Bībeles līdzība par pazudušo dēlu

Un Viņš sacīja: "Kādam cilvēkam bija divi dēli. Un jaucākais sacīja tēvam: 'Tēv, dod man pārtikas daļu!' - Tad viņš atgriezies mājās."

Un pēc dažām dienām, sapņainā viņš, jaucākais dēls atgriezās un tur viņam bija mazs, pabārdīts dzīvoklis. Kad viņš ievēroja, ka dēls bija bēdīgs, un viņam bija pavisam. Tad viņš nopūta un pameļoja pie kāda tā zemes pļaujas, un to viņš savā tēvam atdeva. Un viņš bija ļoti priecīgs, ka dēls bija atgriezies, un viņam bija mazs, pabārdīts dzīvoklis, un viņam bija pavisam.

Tad viņš, pie atziņas nācis, sacīja: cik algādžu nav manam tēvam, kuriem maizes papildinām, kamēr es te mirstu badā. Es celšos un iešu pie sava tēva un sacīšu: tēvs, es esmu grēkojis pret debesīm un pret tevi, es vairs neesmu cienīgs, ka mani sauc par tavu dēlu; pieņem mani par vienu no saviem algādžiem!

Un viņš cēlās un gāja pie sava tēva. Bet, viņam vēl tālu esot, viņa tēvs to ieraudzīja un tam kļuva viņa žēl, un viņš skrēja tam pretī, krita tam ap kaklu un to skūpstīja. Bet dēls tam sacīja: tēvs, es esmu grēkojis pret debesīm un pret tevi, es neesmu vairs cienīgs, ka mani sauc par tavu dēlu.

Bet tēvs pavēlēja saviem kalpiem: atnesiet ātri vislabākās drēbes un apģērbiet to, mauciet viņam pirkstā gredzenu un kurpes kājās; atnesiet baroto teļu un nokaujiet to, lai ēdam un liksmojamies, jo šis mans dēls bija miris un nu atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Bet vecākais dēls bija uz lauka; kad viņš tuvojās mājām, viņš izdzirda mūzikas skaņas un dejas troksni, un, piesaucis vienu no kalpiem, viņš tam jautāja, kas tas esot. Tas viņam atbildēja: tavs brālis ir pārnācis, un tavs tēvs ir licis nokaut baroto teļu, tāpēc ka viņš to veselu atdabūjis. Tad viņš apskatījās un negribēja iet iekšā, bet tēvs iznāca un aicināja viņu iekšā.

Bet tas atbildēja un sacīja tēvam: redzi, tik daudz gadu es tev kalpoju un nekad neesmu pārkāpis tavu bausli, bet tu man ne reizi neesi devis ne kazlēnu, lai es būtu varējis liksmoties ar saviem draugiem, bet tagad, kur šis tavs dēls ir pārnācis, kas savu mantu izšķērdējis ar netiklām sievietēm, tu viņam esi licis nokaut baroto teļu!

Bet tas viņam atbildēja: dēls, tu aizvien esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jāliksmojas un jāpriecājas, jo šis tavs brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Lūkss ev. 15:11-32

Bībeles līdzība par pazudušo dēlu

Un Viņš sacīja: "Kādam cilvēkam bija divi dēli. Un jaucākais sacīja tēvam: 'Tēv, dod man pārtikas daļu!' - Tad viņš atgriezies mājās."

Un pēc dažām dienām, sapņainā viņš, jaucākais dēls atgriezās un tur viņam bija mazs, pabārdīts dzīvoklis. Kad viņš ievēroja, ka dēls bija bēdīgs, un viņam bija pavisam. Tad viņš nopūta un pameļoja pie kāda tā zemes pļaujas, un to viņš savā tēvam atdeva. Un viņš bija ļoti priecīgs, ka dēls bija atgriezies, un viņam bija mazs, pabārdīts dzīvoklis, un viņam bija pavisam.

Tad viņš, pie atziņas nācis, sacīja: cik algādžu nav manam tēvam, kuriem maizes papildinām, kamēr es te mirstu badā. Es celšos un iešu pie sava tēva un sacīšu: tēvs, es esmu grēkojis pret debesīm un pret tevi, es vairs neesmu cienīgs, ka mani sauc par tavu dēlu; pieņem mani par vienu no saviem algādžiem!

Un viņš cēlās un gāja pie sava tēva. Bet, viņam vēl tālu esot, viņa tēvs to ieraudzīja un tam kļuva viņa žēl, un viņš skrēja tam pretī, krita tam ap kaklu un to skūpstīja. Bet dēls tam sacīja: tēvs, es esmu grēkojis pret debesīm un pret tevi, es neesmu vairs cienīgs, ka mani sauc par tavu dēlu.

Bet tēvs parādīja savus kalpiem: atnesiet ātri vislabākās drēbes un apģērbiet to, mauciet viņam pirkstā gredzenu un kurpes kājās; atnesiet baroto teļu un nokaujiet to, lai ēdam un liksmojamies, jo šis mans dēls bija miris un nu atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Bet vecākais dēls bija uz lauka; kad viņš tuvojās mājām, viņš izdzirda mūzikas skaņas un dejas troksni, un, piesaucis vienu no kalpiem, viņš tam jautāja, kas tas esot. Tas viņam atbildēja: tavs brālis ir pārnācis, un tavs tēvs ir licis nokaut baroto teļu, tāpēc ka viņš to veselu atdabūjis. Tad viņš apskatījās un negribēja iet iekšā, bet tēvs iznāca un aicināja viņu iekšā.

Bet tas atbildēja un sacīja tēvam: redzi, tik daudz gadu es tev kalpoju un nekad neesmu pārkāpis tavu bausli, bet tu man ne reizi neesi devis ne kazlēnu, lai es būtu varējis liksmoties ar saviem draugiem, bet tagad, kur šis tavs dēls ir pārnācis, kas savu mantu izšķērdējis ar netiklām sievietēm, tu viņam esi licis nokaut baroto teļu!

Bet tas viņam atbildēja: dēls, tu aizvien esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jāliksmojas un jāpriecājas, jo šis tavs brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.

Lūkss ev. 15:11-32

Vārdu, izteicienu skaidrojums pēc darba izlasīšanas – Ka jūs saprotat šos izteicienus?

es esmu grēkojis pret debesīm un pret tevi

šis mans dēls bija miris un nu atkal ir dzīvs

Bībeles līdzība par pazudušo dēlu

1. uzdevums.

Raksturojiet Bībeles sižeta «pazudušo dēlu» un aizpildiet tabulu!

Rainis «Pazudušais dēls»

Līst lieti, vēji pūš un vakars vēls:
Viņš vienās skrandās ģērbts un basām kājām.
Jūs domājat, ka pazudušais dēls
Nāk sagrauzts atpakaļ uz tēva mājām?

Bet vai jūs neredzat, ka viņa tēls
Ir lepni nesalauzts, ap viņa vājām
un kyslām miesām skrandains purpurkvēls?

Nē, nenāk viņš lai jūgā plecus liektu,-
Viņš nāk kā tiesātais, lai jūs iz tempļa triektu.

Vārdu, izteicienu skaidrojums pēc darba izlasīšanas – Kā ūs saprotat šos izteicienus?

skrandās ģērbts un basām kājām

pazudušais dēls

skrandains purpurkvēls

jūgā plecus liektu

iz tempļa triektu

Rainis «Pazudušais dēls»

2. uzdevums.

Raksturojiet J. Raiņa «pazudušo dēlu» un aizpildiet tabulu!

J. Poruks «Pazudušais dēls»

I Galva sāp zem domu ērkšķiem: Ceļu pasaulē ir daudz! "Kurp tu, nesaprastais, iesi?" - Draudošs ceļš zem kājām kladz. Viens man rāda: "Ej, lūk, turpu, Ja tu gribi dzīvot vēl!" Otris saka: "Nāc tu šurpu, Manim tevis ļoti žēl!" Un tā gāju, nācu, gāju Maldināts; nu diezgan iets! Tomēr iet vēl nenostāju; Kājas gurst - un ceļš tik ciets. Klau! Kas tas? Kā sapnī sauca Viņas balss: "Nāc šurp, mans dēls!" Sauca, sauca - nesasauca! Nu jau tumsa, vakars vēls!...	II Sveika, dzimtene! Sveiki, tēva lauki! Es nāku atpakaļ tēvijā mirt. No dzimtenes nebūs nevienam, Nevienam vairs mani šķirt. Dzīve - tā nebija mana, Par pamācību tā citiem; Kapsētā jau zvana, Man jāiet pie atpestītiem. Tomēr, pirms es mirstu, Pirms galvu uz zemes lieku, - No gribas dziedāt Es sagrābts tieku. Pie sava kapa es dziedāšu, Un neaizmirstat šīs dziesmas: "Ozoli vēl Baltijā!..."
--	--

Vārdu, izteicienu skaidrojums pēc darba izlasīšanas – Kā jūs saprotat šos izteicienus?

zem domu ērkšķiem

gāju maldināts

jau tumsa, vakars vēls

dzīve tā nebija mana

J. Poruks «Pazudušais dēls»

3. uzdevums.

Raksturojiet J. Poruka «pazudušo dēlu» un aizpildiet tabulu!

R. Blaumaņa luga «Pazudušais dēls»

188. – 192. lpp.

Jautājumi par R. Blaumaņa lugu «Pazudušais dēls»

1. Kas liecina par to, ka Krustiņš ir «pazudušais dēls»?
2. Kādēļ viņš par tādu ir kļuvis?
3. Raksturo Krustiņa un mātes attiecības! Pamato ar piemēriem!

R. Blaumaņa luga «Pazudušais dēls»

4. uzdevums.

Raksturojiet R. Blaumaņa «pazudušo dēlu» un aizpildiet tabulu!

Kā tagad jūs saprotat izteicienu
«pazudušais dēls?»

Vārdi, frāzes	Skaidrojums
Pazudušais dēls	?

Secinājumi – mājas darbs

<i>Bībeles sižeta Pazudušais dēls</i>	<i>J. Poruka Pazudušais dēls</i>	<i>J. Raiņa Pazudušais dēls</i>	<i>Blaumaņa Pazudušais dēls</i>
<i>Kopīgais</i>			
<i>Atšķirīgais</i>			

Vai esam sasnieguši plānotos rezultātus?

Vai tagad

- **Zinat:** latviešu autorus, kuri savā daiļradē ir skāruši «pazudušā dēla» tēmu, kas ir aktuāla visos laikos?
- **Protat** analizēt Bībeles un latviešu autoru «pazudušā dēla» tēlu. Saskatīt līdzīgo un atšķirīgo?
- **Spēsiet** argumentēt savu viedokli pārbaudes darbā?

Literatūra un e-resursi

1. I. Dubiņa Literatūra 10. Klasei
2. <https://www.artermini.lv/raksts.php?t=1359&bu=24>
3. <https://enciklopedija.lv/skirkliis/51618>
4. <https://www.ebaznica.lv/pazudusais-dels-28645/>
5. www.skolo.lv

Bībeles līdzība par pazudušo dēlu

Un Viņš sacīja: "Kādam cilvēkam bija divi dēli. Un jaunākais sacīja tēvam: tēvs, dod man piekrītošo mantas daļu!- Tad viņš starp tiem sadalīja mantu.

Un pēc dažām dienām, saņēmis visu, jaunākais dēls aizgāja uz tālu zemi un tur izšķieda savu mantu, palaidnīgi dzīvodams. Kad nu viņš visu bija izšķērdējis, tai zemē izcēlās liels bads, un viņam sāka pietrūkt. Tad viņš nogāja un piemetās pie kāda tās zemes pilsoņa; tas to sūtīja savā tīrumā cūkas ganīt. Un viņš būtu bijis priecīgs dabūt sēnalas, ko cūkas ēda, lai ar tām pildītu savu vēderu, bet neviens viņam tās nedeва.

Tad viņš, pie atziņas nācis, sacīja: cik algādžu nav manam tēvam, kuriem maizes papildnam, kamēr es te mirstu badā. Es celšos un iešu pie sava tēva un sacīšu: tēvs, es esmu grēkojis pret debesīm un pret tevi, es vairs neesmu cienīgs, ka mani sauc par tavu dēlu; pieņem mani par vienu no saviem algādžiem!

Un viņš cēlās un gāja pie sava tēva. Bet, viņam vēl tālu esot, viņa tēvs to ieraudzīja un tam kļuva viņa žēl, un viņš skrēja tam pretī, krita tam ap kaklu un to skūpstīja. Bet dēls tam sacīja: tēvs, es esmu grēkojis pret debesīm un pret tevi, es neesmu vairs cienīgs, ka mani sauc par tavu dēlu.

Bet tēvs pavēlēja saviem kalpiem: atnesiet ātri vislabākās drēbes un apģērbiet to, mauciet viņam pirkstā gredzenu un kurpes kājās; atnesiet baroto teļu un nokaujiet to, lai ēdam un līksmojamies, jo šis mans dēls bija miris un nu atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts.- Un viņi sāka līksmoties.

Bet vecākais dēls bija uz lauka; kad nu viņš tuvojās mājām, viņš izdzirda mūzikas skaņas un dejas troksni, un, piesaucis vienu no kalpiem, viņš tam jautāja, kas tas esot. Tas viņam atbildēja: tavs brālis ir pārnācis, un tavs tēvs ir licis nokaut baroto teļu, tāpēc ka viņš to veselu atdabūjis. Tad viņš apskaitās un negribēja iet iekšā, bet tēvs iznāca un aicināja viņu iekšā.

Bet tas atbildēja un sacīja tēvam: redzi, tik daudz gadu es tev kalpoju un nekad neesmu pārkāpis tavu bausli, bet tu man ne reizi neesi devis ne kazlēnu, lai es būtu varējis līksmoties ar saviem draugiem, bet tagad, kur šis tavs dēls ir pārnācis, kas savu mantu izšķērdējis ar netiklām sievietēm, tu viņam esi licis nokaut baroto teļu!

Bet tas viņam atbildēja: dēls, tu aizvien esi pie manis, un viss, kas ir mans, ir arī tavs, bet bija jālīksmojas un jāpriecājas, jo šis tavs brālis bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts."

Lūkas ev. 15:11-32

Rainis
“Pazudušais dēls”

Līst lieti, vēji pūš un vakars vēls:
Viņš vienās skrandās ģērbts un basām kājām.
Jūs domājat, ka pazudušais dēls
Nāk sagrauzts atpakaļ uz tēva mājām?

Bet vai jūs neredzat, ka viņa tēls
Ir lepni nesalauzts, ap viņa vājām
un kislām miesām skrandains purpurkvēls?

Nē, nenāk viņš lai jūgā plecus liektu,-
Viņš nāk kā tiesātājs, lai jūs iz tempļa triektu.

J. Poruks

Pazudušais dēls

I

Galva sāp zem domu ērkšķiem:
Ceļu pasaulē ir daudz!
"Kurp tu, nesaprastais, iesi?" -
Draudošs ceļš zem kājām kladz.
Viens man rāda: "Ej, lūk, turpu,
Ja tu gribi dzīvot vēl!"
Otris saka: "Nāc tu šurpu,
Manim tevis ļoti žēl!"
Un tā gāju, nācu, gāju
Maldināts; nu diezgan iets!
Tomēr iet vēl nenostāju;
Kājas gurst - un ceļš tik ciets.
Klau! Kas tas? Kā sapnī sauca
Viņas balss: "Nāc šurp, mans dēls!"
Sauca, sauca - nesusauca!
Nu jau tumsa, vakars vēls!...

II

Sveika, dzimtene! Sveiki, tēva lauki!
Es nāku atpakaļ tēvijā mirt.
No dzimtenes nebūs nevienam,
Nevienam vairs mani šķirt.
Dzīve - tā nebija mana,
Par pamācību tā citiem;
Kapsētā jau zvana,
Man jāiet pie atpestītiem.
Tomēr, pirms es mirstu,
Pirms galvu uz zemes lieku, -
No gribas dziedāt
Es sagrābts tieku.
Pie sava kapa es dziedāšu,
Un neaizmirstat šīs dziesmas:
"Ozoli vēl Baltijā!..."

Pazudušā dēla tēls latviešu literatūrā

<i>Bībeles sižeta Pazudušais dēls</i>	<i>J. Poruka Pazudušais dēls</i>	<i>J. Raiņa Pazudušais dēls</i>	<i>Blaumaņa Pazudušais dēls</i>
<i>Kopīgais</i>			
<i>Atšķirīgais</i>			

LITERATŪRAS SARAKSTS

1. I. Dubiņa Literatūra 10. Klasei
2. <https://www.artermini.lv/raksts.php?t=1359&bu=24>
3. <https://enciklopedija.lv/skirklis/51618>
4. <https://www.ebaznica.lv/pazudusais-dels-28645/>
5. www.skolo.lv